

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Michaela Luxová

Název práce: Volnočasové aktivity a programy zacházení pro odsouzené ve výkonu trestu odnětí svobody

Vedoucí práce: Mgr. Alena Knotková

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Téma práce: kombinuje sociální pedagogiku a etopedii, tedy přesně odpovídá studovanému oboru Michaely Luxové. Autorka mohla ve své práci využít také své zkušenosti z praxe. V názvu práce by ale mělo být uvedeno, že výzkumné šetření zjišťuje tuto oblast pouze ve věznici v Odolově. Škoda je, že reálné zaměření práce je uvedeno až v závěru: „Bakalářská práce je věnována volnočasovým aktivitám a programům zacházení ve Věznici Odolov.“

Zaměření práce: Tři kapitoly z celkových čtyř se zabývají teoretickým pohledem na zkoumanou problematiku. Bakalářská práce popisuje VTOS, resocializační a reedukační snahy ve VTOS včetně „programu“ SARPO a jednu ze složek programu zacházení – zaměření na volnočasové aktivity. Teoretická část je pouze na 17 stranách textu, což je dle mého názoru skutečně málo. 17 stran odborného textu odpovídá spíše seminární práci. Práce má skutečně teoreticko-empirický charakter, ale nerozumím tomu, co autorka chtěla sdělit větou „Práce je zdůvodněna s oporou o odbornou literaturu“. Za nadbytečnou vzhledem k tématu volnočasových aktivit ve VTOS považuji kapitolu 1.1. Některé kapitoly nejsou uchopeny zcela správně – např. kap.1 (název kapitoly je VTOS, tomu je věnována půl strana, dále je v 1.1 popisována

historie (ale pouze vybrané aspekty, které nejsou odůvodněny), kap. 1.2 popisuje VS ČR a 1.3 personální zázemí věznice). Podobně i dále v textu (např. SARPU jsou věnovány dva odstavce). Pro čtenáře, který se nepohybuje v oboru, nemohou takto osekáné informace stačit k pochopení problematiky, kterou autorka popisuje. Kapitola 3 už jednoznačně směřuje k popisu věznice Odolov. Překvapující je, že pojmu volný čas je věnována v celé teorii jedna věta (jedná se o definici převzatou od Pávkové). Zcela ale v teorii chybí specifika volného času v prostředí věznice, propojení volného času s programem zacházení, nebo to, zda odsouzení vůbec vnímají volný čas jako volný čas.

Empirické šetření: Autorka zvolila kvantitativní formu výzkumného šetření. V empirické části nejprve popisuje místo realizace výzkumu, dále formuluje cíl výzkumu. Využit byl dotazník vlastní konstrukce, který obsahoval 14 položek, před realizací samotného sběru dat byl proveden předvýzkum (na totožných 20 respondentech, kteří jsou započítáni do celkového počtu respondentů). V souladu není počet položek (14) a počet hypotéz (3) a nelze hodnotit, zda každou hypotézu sytilo skutečně 4-5 položek. Nejsou uvedeny dílčí cíle výzkumu, v nesouladu je počet výzkumných otázek (5) a počet hypotéz (3). Navíc se výzkumné otázky ptají na úplně něco jiného, než sdělují hypotézy. Zatímco HVO uvedena je, ústřední hypotéza zastoupena není. Hypotéza H1 je opřena o Eriksonovu periodizaci lidského vývoje – má tím autorka na mysli stádium Identita X nejistota typickou pro věk 12-16 let? Neporozuměla jsem bohužel ani osvětlení H3: „populace, která má nižší vzdělání, směřuje zájmovým aktivitám a populace, která má vyšší vzdělání, nalézají oblibu ve vzdělávacích aktivitách“.

Výzkumný soubor tvoří 105 respondentů. Výsledky jednotlivých položek jsou představovány za pomoci tabulek, grafů i slovního komentáře (u položek, kde jsou tři

možnosti odpovědí, není nutné uvádět tabulku i graf). Ve stejné části textu jsou dosti neviditelně verifikovány také hypotézy. Patrné není, jakým způsobem byly vyhodnoceny, ani na základě jakých položek dotazníku. Text působí tak, že hypotézy byly syceny jednou položkou dotazníku a vyhodnoceno tak bylo na základě odpovědí na tuto položku. Dotazník je zvykem vkládat do přílohy ve formátu .doc, nikoliv kopii nebo scan.

Využitelnost pro praxi: Nejsou navržena žádná doporučení, v závěru autorka pouze shrnuje strukturu BP.

Rozsah práce: Celkový rozsah práce je bez výhrad, práce obsahuje 57 stran. V nepoměru jsou teoretická a empirická část práce, přičemž teorie je na pouhých 17 stranách.

Práce s odbornými zdroji: Odkazováno je v textu na několika místech na jméno Drahy, jedná se ale o jméno Drahý. Využito je 31 zdrojů, zejména legislativa. Ačkoliv se práce orientuje na volný čas, byl použit pouze jeden zdroj na toto téma. Cizojazyčný zdroj využit nebyl. Některé zdroje s tématem práce nesouvisí (např. Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti).

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce: Nedostatky se objevily např. na s. 29 „kde respondenti, mohli přímo vyjádřit svůj názor“, na s. 47 „kterou jsem si vymezila před zahájením bakalářské práce“, na s. 47 „Odsouzení upřednostňují zejména zájmové aktivity, co se týče ohledně sportovní činnosti.“. Věty podobného typu se v celé práci objevují často a ukazují na stylistické nedostatky i to, že autorka by měla více využívat odborného vhledu.

Cíl práce: „zjistit preference odsouzených ve výběru volnočasových aktivit a programů zacházení ve Věznici Odolov a také to, zda odpovídají dostatečně jejich potřebám ve

výkonu trestu.“ Až z cíle práce se čtenář dozvídá, že nejen výzkumné šetření je orientováno na jedno konkrétní penologické zařízení.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Jak popisovaná amnestie Václava Havla v roce 1990 souvisí s tématem volnočasových aktivit současných odsouzených ve VTOS v Odolově?
2. Odkud autorka čerpala v části, kde popisuje historii věznice Odolov v kapitole 4?
3. V dotazníku jste se respondentů ptala na jejich rodinný stav. Vzhledem k tomu, že žádná z hypotéz neobsahuje tuto nezávisle proměnnou, využila jste získaná data ve výzkumu?
4. Na s. 47 uvádíte, že „efektivitu daného vzorku jste si verifikovala v předvýzkumu“. Co si představujete pod „efektivitou vzorku“?

Navrhované hodnocení: A – B – C – D – E – F

Datum: 19. 4. 2021

.....

Podpis oponenta práce